č. 11, ročník V.
jún 2008

Cena 10,-Sk

INFO
РУСИН

ІНФОРМАЧНЫЙ ДВОТЫЖДЕННИК РУСИНІВ СЛОВЕНЬСКА
INFORMAČNÝ DVOJTÝŽDENNÍK RUSÍNOV SLOVENSKA

З ОБСЯГУ

Достали ціны А. Павловіча і А. Духновіча 3
Русиньска выстава в Празі 7
Розговор з председом СКР ...10
Японці і Чіняне в нашій редакції.....11

Девятый Духновічів Пряшов

На великій професіоналній сцені Театру Александра Духновіча в Пряшові ся 20. юна т. р. одбывав уж девятый річник цілословеньского конкурзу в декламації русиньской поезії, прозы і малых сценічных форм – Духновічів Пряшів. Вшыткых участників конкорзу на театралній сцені привитав председа РОС Владимір Противняк і орґанізаторка конкурзу Теодозія Латтова, тайомнічка ВВ РОС. Найвекшу кількость учасників мав тогорічный конкурз в першых двох катеґоріях, котры творили школярі першого ступня основных школ. Свої творы пришли послухати і дакотры русиньскы писателі, як Осиф Кудзей, Штефан Сухый, Марія Мальцовска і Штефан Смолей. Одборну поросту творили герець ТАД Любомір Миндош, режісерка Радіа Патрія НЕВ – Яна Трущіньска–Сива, редакторкы русиньского высыланя Сілвія Зелінкова і Штефанія Левканічова, писатель Валерій Купка і бывша учітелька русиньского языка Марія Джоґанова. Жебы посмілити дітей і навести приємну декламаторьску атмосферу, найперше із свойов властнов поезійов выступив писатель Штефан Сухый. За ним приходили на сцену „малюси" зо школкы, як Матько Тарча з Кошыць. Як переходив поперед сидячіх людей, было му видно лем голову, але як вышов на сцену і зачав декламовати, його голос было порядні чути. Декламаторы ся черяли на сцені єден за другым, як їх на сцену выкликовали членкы пороты, декламовали творы русиньскых поетів і прозаіків, але і переклады іншых писателів. Но найчастіше звучали мена нашых писателів О. Кудзея, Ш. Сухого, М. Ксеняка, А. Галчаковой, Н. Гвозды. Уровень декламованя порівнаючі з попередніма річниками цілословеньского конкурзу была маленько слабша. З дакотрыма школярями іщі кус требало поробити над текстом, жебы добрі порозуміли і вжыли ся до обсягу, котрый перезентовали перед публіков і одборнов поротов. Правда, своє зробила і трема, бо інше є декламовати в школі перед своїма сокласниками а дашто цалком нове є предступити перед многых чуджіх людей. Но і так собі думам, же на цілословеньскый конкурз до Пряшова бы мала прити взорка тых найліпшых декламаторів, а не жебы дакотрый з них не знав порядні текст. Як ся гварить, же даколи менше значіть ліпше, то платить і о тогорічнім Духновічовім Пряшові. Такым добрым прикладом порядной приправы декламатора быв Михал Пірник з Пряшова, котрого нелем же была радость слухати, але він притяг на себе увагу од самого зачатку аж до кінця. Каждый го слухав з напнутыма ухами. Або і Мартінка Шімкова зо Свидника, уж остріляна декламаторка, котра не хыбила ани на єднім Духновічовім Пряшові. Цалком в добрім світлі і файні приготовлены были камюньскы школярі, хоць на Духновічовім Пряшові были першыраз, але і шарішскоястрабскы. Єдны і другы ся указали і як локалпатріоты, бо собі на декламованя выбрали творы камюньского родака, байкаря і писателя Миколая Ксеняка. З них найвекшый успіх мала Никола Шкваровава з байков Печуча паприка і пес. Великым прикладом красного декламованя были і нашы братя Русины – гості зо Сербії Андрій Орос, Андрея Колесарова і Мірослав Малацко, котрых уж по другыраз на Духновічів Пряшів привів із

► с. 2

▲ *Участници 9. Духновічового Пряшова (перша половина).*

▲ *Памятне фото участників конкурзу (друга половина).*

ФЕДОР ВІЦО – ІЛЬКО СОВА З БАЮСОВА

► с. 2 Руського Керестура наш колеґа, русиньскый редактор Михайло Зазуляк, котрый і сам декламує і грать в театрі Дядя.

З катеґорійов властной творчости на Духновічовім Пряшові перед пару роками найперше зачали школярі зо сниньского окресу, главні зо стащіньской основной школы під веджіньом свойой учітелькы русиньского языка Мґр. Камілы Гудаковой. Потішуючім

▲ *Загранічны гості зо Сербії были уж другыраз участниками Духновічового Пряшова. На фото зліва А. Колєсарова, М. Зазуляк, А. Орос і М. Малацко.*

фактом тогорічного конкурзу было, же з властныма творами ся представили і декламаторы з іншых окресів і школ, главні тоты, де ся учіть русиньскый язык, як наприклад з Меджілаборець, Пчолиного, але і загранічны гості зо Сербії і іншы. Може праві з тых молодых людей будуть раз добры русиньскы писателі, котры переберуть штафету од старшого поколіня русиньских літераторів.

Далшым позітивом 9. Духновічового Пряшова была і катеґорія малых сценічных форм, в котрій ся представили школярі з колбівской основной школы з гуморні ладженов гров ТІТАНІК під веджіньом учітелькы Мґр. Гелены Антошовой і діректора ОШ Мґр. Осифа Вархоліка. Они із своїм веселым ТІТАНІКОМ файні забавили нелем ровесників, але і вшыткых дорослых участників тогорічного Духновічового Пряшова. Не менше інтересный быв і выступ шарішскоястрабскых школярів з

▲ *Колбівскы школярі выступили з гуморнов гров ТІТАНІК.*

колективу СОНЕЧКО і їх інтересна гра на войну, котрых приготовила Мґр. Власта Сопкова, заступкыня діректора. Треба додати, же школярі, котры выступили в катеґорії малых сценічных форм, ся представили і як декламаторы поезії або прозы. А на многых їх выступлінях было видно їх добрый театралный приступ і выразні пережывану высловность. Обидва колективы принесли про вшыткых участників свята русиньского слова нелем добру забаву, але істо выкликали у многых ровесників потяг до театралного уміня. Може на юбілейный 10. річник Духновічового Пряшова буде катеґорія малых сценічных форм о много богатша.

Добре, забавне і веселе завершіня конкурзной части Духновічового Пряшова зробили дорослы – Мґр. Марґіта Семйонова, выхователька Інтернату А. Духновіча в Пряшові і Інж. Соня Бошелова, членка выконного выбору пряшівской РОС, котры ся представили із сценков од Василя Зозуляка – Баба Капа.

Покы ся одборна порота радила і готовили ся ціны і діпломы про окремых декламаторів, писатель

▲ *Театралный колектів СОНЕЧКО із Шарішского Ястрабя.*

Ш. Сухый нелем оцінив тогорічный конкур, але інтереснов і доступнов формов припомянув многы ужыточны рады з цільом зліпшыти якость декламованя і дати потребну іншпірацію до далшой роботы з русиньскым поетічным і прозовым словом. А потім уж настав, главні про дітей, тот найрадостнішый момент – передаваня цін і діпломів з рук самого председы РОС В. Противняка, орґанізаторкы Мґр. Т. Латтовой і Л. Миндоша, члена пороты. Ціну (малу енціклопедію Розум до кышені) од редакції Інфо Русин передала каждорічній участничці Мартіні Шімковій, шефредакторка А. Кузмякова. А іщі вонка сполочне фото і каждый ся спокійный і повный красных зажытків вертав домів. Треба набрати новых сил і смаку до далшой роботы з нашым материньскым словом, жебы сьме ся добрі приготовили на юбілейный 10. річник Духновічового Пряшова, на котрый ся вшыткы тішыме уж теперь.

А. Кузмякова

Выслідкы 9. Духновічового Пряшова од 1. по 3. місце

0. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ (ШКОЛКЫ І 1. КЛАСЫ)
1. Сімона Сірокова зо Свидника і Матько Тарча з Кошыць

1. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ (2–4 КЛАСЫ)
2. Славка Черевкова з Меджілаборець
3. Палько Ковка зо Снины
4. Біянка Саґанова зо Свидника

1. КАТЕҐОРІЯ – ПРОЗА (2–4 КЛАСЫ)
1. Петра Каганцьова з Меджілаборець
2. Тімеа Гарвилова зо Свидника
3. Моніка Михалкова зо Свидника

2. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ (5–7 КЛАСЫ)
1. Андрій Орос з Руського Керестура, Сербія
2. Домінік Гоппей з Гуменного і Марія Хамілова із Шар. Ястрабя
3. Івета Ігнаткова з Ублі

2. КАТЕҐОРІЯ – ПРОЗА (5–7 КЛАСЫ)
1. Михал Пірник з Пряшова
2. Владіслава Леснякова із Шар. Щавника
3. Вероніка Ґардошова з Цернины і Крістіна Березнянинова з Ублі

3. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ (8–9 КЛАСЫ)
1. Моніка Зрібкова зо Свидника і Мірослав Малацко з Руського Керестура, Сербія
2. Татяна Ванчікова з Бардійова
3. Вікторія Родакова з Бардійова

3. КАТЕҐОРІЯ – ПРОЗА (8–9 КЛАСЫ)
1. Никола Шкварова з Камюнкы
2. Зденка Ванькова із Шар. Щавника

4. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ, ПРОЗА (СЕРЕДНІ ШКОЛЫ)
1. Андрея Колєсарова з Руського Керестура, Сербія
2. Марія Шуркалова з Бехерова

5. КАТЕҐОРІЯ – ПОЕЗІЯ, ПРОЗА, ВЛАСТНА ТВОРЧОСТЬ (ВЫСОКОШКОЛАЦИ І ДОРОСЛЫ)
1. Мартіна Шімкова зо Свидника
2. Квета Галасова з Новых Замків і Анна Латтова з Пчолиного (вл. тв.)

6. КАТЕҐОРІЯ – ВЛАТНА ТВОРЧОСТЬ
1. Мірослав Малацко з Руського Керестура і Домініка Блашкова з Меджілаборець
2. Філіп Соханіч із Стащіна

7. КАТЕҐОРІЯ – ДУХОВНА ПОЕЗІЯ
1. Алена Філічкова із Шар. Ястрабя
2. Матуш Зелінка з Кошыць і Каміл Гаврила із Шар. Ястрабя
3. Ленка Ткачова із Шар. Ястрабя

8. КАТЕҐОРІЯ – МАЛЫ СЦЕНІЧНЫ ФОРМЫ
1. Школярі з ОШ в Колбівцях
2. Колектів Сонечко із Шар. Ястрабя.

ІРІНА ГАРДІ-КОВАЧЕВІЧ - лавреатка Премії А. Духновіча

Тогорічнов лавреатков Премії А. Духновіча за русиньску літературу од Штефана Чепы, яку выголошує Карпаторусиньскый научный центер у США, ся стала **вызнамна писателька зо Сербії Іріна Гарді-Ковачевіч, авторка зборника поезій *ЄДНОЗЛОЖНОСЦ.*** Родачка з Руського Керестура жыє теперь у Новім Саді. Оцініня достала на 5. річнику Бієнале русиньской культуры 24. мая 2008 в польскій Криниці. Єй оцініня мож поважовати і як почливость ку Дюрови Папгарґайови зо Сербії, який недавно умер і котрый быв в історії першым лавреатом Премії А. Духновіча в 1997 році.

Іріна Гарді-Ковачевіч народила ся 17.9.1944 в спомянутім культурнім ценрі войводиньскых Русинів - у Руськім Керестурі. Скінчіла середню економічну школу в Кулі (1961-1963) а пізніше Філозофічну факулту Новосадьской університы в 1974 році. Од 1965 р. робила у выдавательстві русиньской пресы - Руске слово в Новім Саді, де была найперше редакторков різных рубрік, потім ся стала главнов одповіднов редакторков спомянутых новинок. В році 1987 перешла робити до денника новинок Дневник у Новім Саді, де робила редакторку культурной рубрікы. Од року 1989 аж до пензії робила як вольный репортер у спомянутых нейвекшых і найпопуларнішых новинках Войводины. Літературну дорогу поетка зачала уж од своїх школьских років, де публіковала свої творы в дітьскім часописі Піонирьска заградка, младежницькым часописі Мак, у літературній рубріці новинок Шветлосц як і в многых періодічных выданях і колективных збірниках. І. Ґ. Ковачевіч є заступлена і в різных антолоґіях як: *Блескош на рамнинаша (Битола, 1975), Антолоґия рускей поезиї (Нови Сад, 1984), Мамко куп ми книжку (Нови Сонч 1995)* ітд. Пізніше зачала выдавати і свої книжкы, як: *На длані зеренко, Безмена ява, Бависка і Куцик мудросци.* Написала і дві драмы-*Брадавка* і *Квартель* і дві монодрамы - *Наша Ирин і Левоново войни.* Єй поезії ся перекладали до многых языків – словеньского, мадярьского, албаньского, румуньского, таліяньского і многых іншых. Єй послідній збірник поезії Єднозложносц, який вышов у 2004 році у Новім Саді, быв оціненый спомянутов Преміов А. Духновіча за русиньску літературу. Авторка зборник приправовала довго, в єй поезії є велике чутя ку родному русинству. Не хыбить емотівне і моралне вызнаня зрілой жены. Праві она є тов дорогоцінностьов, котра ю выносить понад другых, добрі познать формы культуры і їх цінності там, де жыє - в Сербії і часто їх нутить порівнавати з русиньсков культуров. Нашой лавреатці ґратулуєме і жычіме „вічне перо" і выбераме з оціненого зборника **Єднозложносц.**

▲ *Тітулна страна оціненой книжкы.*

С. Лисінова

ДРАГА

Слово може обчаровац
моцнєйше як злато.

Догварка з нїм
то обецунка
же це дочека
за даєдним углом
безсмертносци.

А кед ше шветла запаля
над главу стварносци
у звечареній улїчки
до котрей
и ти поставяш даяки будинок
- шмецаре повиношую
канти з одрутками
котри свой смрод розшеваю
по паху твойого довирия.

На драги слова рушаю паломнїки
порихтани охабиц за собу
звичайне чловече щесце.

СУДЬБА

Коло нас вше даяки Ференц Йовшика,
а медзи нами полковнїк Редл.
Нашо хлопи би ше мушели цешиц
же их так мужески приказал
нємужески Бранденауер.

И док ми требали шицким,
нам нє була потребна
анї властна шестра.
О вояченю зме
лєм смутни писнї шпивали.
Царом зме и порцию
и крев свою,
лєм нє и свою душу
давали.

Кед на рускей свадзби
патрим як млоду предаваю
и кед слухам винчованки
реґрутом
(келї лєм худобни мацери
одплачу випровадзаня?!),
видзи ше ми
же ше нєшка Редлох намножено
и же ше и сами предаваме
док ше винчаме
з властну препасцу.

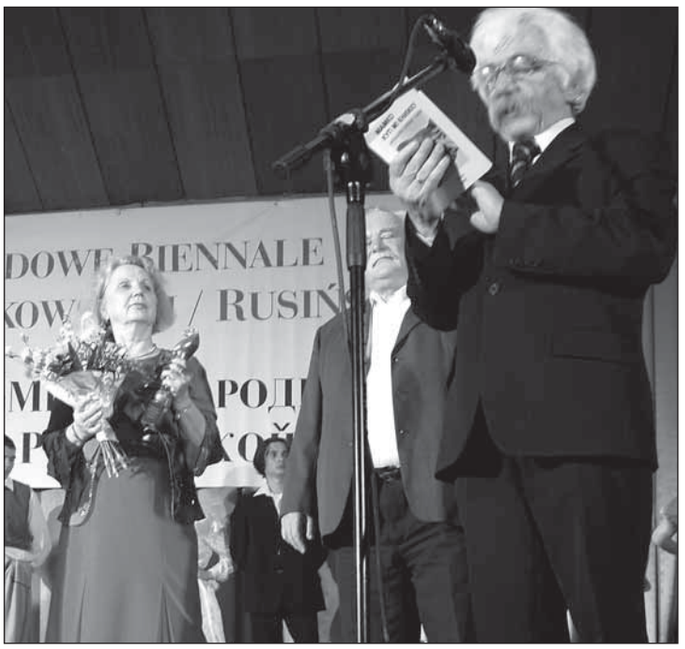

▲ *Іріна Гарді – Ковачевіч (зліва), лавреатка, Д. Папуґа, підпредседа СРР зо Сербії і поет П. Трохановскый з Польска.*

Ціна А. Павловіча за рік 2007

19. 6. 2008 ся у Клубі словеньских писателів у Братіславі одбыло славностне передаваня літературных цін і премій за рік 2007, якы уділює Літературный фонд - выбор Секції про автентічну літературу за найціннішы діла минулого рока. Меджі цінами за дебут в словеньскім языку, ціны за автентічны діла в мадярьскім і україньскым языку была і ***Ціна Александра Павловіча за автентічне діло в русиньскім языку і за переклад зо словеньского до русиньского языка.*** Ціны нашым русиньскым авторам передавав тот найкомпететнішый, председа пороты за Сполок русиньских писателів Словеньска **Доц. ПгДр. Василь Хома, ЦсЦ** вєдно з орґанізаторами, який на акції збіланцовав оцінены русиньскы діла. **1. місце порота присудила молодій авторці за збірку поезій АУРА - Міраславі Лацовій-Гупцей,** яка вышла з ділні Сполку русиньских писателів Словеньска минулого року. **Премію за переклад байок ЕЗОПА і за переклады діл од Йозефа Іґнаца Байзы і Йонаша Заборского достав знамый русиньскый писатель Миколай Ксеняк.** На славностнім акті было передане выдавательству Сполку русиньских писателів **честне узнаня** за їх дотеперішню роботу. Передав го ПгДр. Ґабор Чанда, председа выбору Секції про автентічну літературу і Юдр. Ладіслав Сердагелі, діректор літературного фонду. Вшыткым оціненым сердечні дякуєме за добру репрезентацію на русиньскім полю.

С.Л.

Patria
Slovenský rozhlas 5

Русиньскый проґрам 2. 7. – 30. 7. 2008

2. 7. 2008 – середа
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
4. 7. 2008 – пятниця
8.00 - 8.30 Літ. релація: З повідок Ш. Сухого, репр.
8.30 - 9.00 Гітпарада русиньскых співанок, репр.
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
8. 7. 2008 – вівторок
8.00 - 9.00 Радіомаґазин
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
10. 7. 2008 – четверь
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
12. 7. 2008 – субота
15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.30 Радіо молодых. Приповідка М. Мальцовской: Штоковый кінь, репр.
18.30 - 19.00 – Подобы жывота: С. Шковранова
13. 7. 2008 – неділя
15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.00 Радіомаґазин
18.00 - 18.45 Село грать, співать і думу думать
18.45 - 20.00 Літурґія ҐКЦ Порач
14. 7. 2008 – понеділок
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
16. 7. 2008 – середа
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
18. 7. 2008 – пятниця
8.00 - 8.30 Подобы жывота. С. Шковранова, репр.
8.30 - 9.00 З розгласовой фонотекы
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народностни
22. 7. 2008 – вівторок
8.00 - 9.00 Радіомаґазин
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
24. 7. 2008 – четверь
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
26. 7. 2008 – субота
15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.30 Радіо молодых. Приповідка Й. Навратіла: Капко...
18.30 - 19.00 Літ. релація. М. Ксеняк: Байкы
27. 7. 2008 – неділя
15.00 - 17.00 Музичны поздравы
17.00 - 18.00 Радіомаґазин
18.00 - 18.30 Гітпарада русиньскых співанок
18.30 - 19.15 Бісіда кумів
19.15 – 20.00 Село грать, співать і думу думать, репр.
28. 7. 2008 – понеділок
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности
30. 7. 2008 – середа
9.00 - 9.30 Радіоновины
9.30 - 10.00 Музика народности.

Народностно–етнічне высыланя можете чути денно од 8.00 до 10.00 годины. В суботу і в неділю од 15.00 до 19.00, в неділю до 20.00 годдины.

Радіо Патрія слухайте на середніх волнах по цілім Словеньску, або на інтернеті http://www.rozhlas.sk/interportal/2007/, по цілім світі.

Од 14. 1. 2008 собі можете Радіо Патрія наладити на середніх волнах:
– Нітра 1098 kHz
– Рімавска Собота 1017 kHz
– Пряшів 702 kHz.

Телефоны: ***русиньска редакція, Кошыці:*** 055 7287426, факс: 055 6226139, продукція: 055 6822945

Великый інтерес о ЦД популярной ґрупы Роланд з Чірча

В рамках Днів Сабінова і сабіновского ярмарку ся одбыла і презентація найновшого ЦД популярной чірчаньской ґрупы Роланд (позн. ред.: в році 2006 ґрупа здобыла 4 ціны на РУС ПОП МУЗІКА у Свиднику), під назвом РОЛАНД 6- ЛІТО. Цілым Сабіновом ся озывав спів популярных русиньскых співанок і за новым ЦД стояли шоры людей. Як повів выдаватель і драматурґ чірчаньской ґрупы, котрый сам робив пропаґацію нашым Русинам Др. Владимір Волчко: Інтерес о Роланд є барз великый, продало ся ту вельо ЦД а то нелем тых найновшых. Многы люде, якы не познають їх співанкы, чують їх творчость як екзотіку а може і зато купують ЦД. Чірчане суть барз популярны а мають уж на ціле літо заповненый проґрам на різных акціях. Їх послідне ЦД РОЛАНД 6- ЛІТО є як урок споминань на їх родне село, де суть народны співанкы з Чірча і старолюбовняньского окресу,

▲ *В. Волчко при пропаґації співанок чірчаньского Роланду.*

змодернізованы і вокалноінштрументалні спрацованы. Суть там і співанкы літа, якы сімболізують найкрашый час рока.

С. Л.

Інфо Русин „верзус" Ромове

Народностный турнай в міні футбалі

Наш колектів Інфо Русина жыє в дусі майстерства Европы во фотбалі, який ся одбывать у Ракуську і Швайчарську. Правда, мы за фотбалом не пішли аж так далеко, но атмосферу турная было мож зрівнати зо спомянутыма майстерствами. 18.5.2008 ся в ті-

▲ *Русиньскый фотбаловый тім – справа горі: П. Крайняк, Р. Віцо, справа долов: Ґ. Палащак, Ф. Віцо і С. Лисінова.*

лоцвічні на ОШ Купельна у Пряшові (де сьме собі самы просторы заплатили) одбыв інтересный турнай. Мі, як єдиній заступительці женьского поколіня, членове нашой редакції (Ф. Віцо і Р. Віцо) дали одборны рекомендації о методах гры, повіли, же до властной бранкы не мож давати ґол!!! Фіґлі мусять быти, але главне є, же і шпорт бы мав належати до жывота Русинів. Зато, же і тота область зєдночує Русинів і понукать порозуміня з іншыма народностями. Выслідок народностного турная скінчів про Редакцію Інфо Русин позітівно з великым „бооом". Выграли сьме над шыковныма Ромами (якым в бранці лапав тыж Русин з Бардійова, Ґ. Палащак) по тяжкім бою **8:7**. Нашу редакцію ІР репрезентовали: **Роберт Віцо** - едітор і автор ґрафіцькой управы новинок, **Федор Віцо** – карікатуриста, автор кресленого серіялу Ілько Сова з Баюсова, який друкуєме в нашых новинках і председа Медіалной рады при РОС, **Петро Крайняк мол.,** дописователь ІР і член Медіалной рады, **Сілвія Лисінова**, редакторка ІР. Шефредакторка ІР А. Кузмякова была в часі запасу приправена при телефоні, кебы требало дакого або дашто ратовати. З фотбалового запасу сьме собі однесли нелем красны зажыткы але і цінны скусености на полі культурно-шпортового выжытя.

С. Л.

Вступне слово на вырочній громаді Сполку русиньскых писателів Словеньска 30. мая 2008

Важены дамы і панове, дорогы приятелі і гості, довольте мі пару словами обзріти ся на період од минулой членьской сходзы.

За тот минувшый час зосередили сьме ся на конкретну роботу Сполку. Т. є, на каждорочне выдаваня Русиньского літературного алманаху, на орґанізацію літературного конкурзу і семінара, на літературну творчость і єй выдаваня, як і на літературну крітіку і публіцістічне діятельство.

Што до літературных орґанізацій на Словеньску сьме ся упрямили на такы, котры сполупрацують з нами і решпектують нас. Охабили сьме боком Асоціацію писательскых орґанізацій на Словеньску (в котрій репрезентанты „Старшого брата", Сполку т. зв. Україньскых письменників перманентно роблять інтріґы против нас, же мы не сьме ниякы писателі, же русиньскый списовный язык не екзістує, же то є лем діалект україньского языка, але їх нихто не слухать). Свого часу тоты „чуджінці" на Словеньску, ці і еміґранты вєдно з нима, послали на веджіня той Асоціації писательскых орґанізацій на Словеньску фалошный памфлет о СРПС. Хоць векшына членів літературных орґнізацій з Асоціації не приймать фалзіфікації „старшых братів", їх председа з нима тримать вєдно.

В такых інтріґах они продовжують далше. Говорю о тім лем зато, жебы сьме знали, якы фалошны то суть люде. Голосять ся ку неекзістуючій народности – Русин-Українець, што Русины катеґорічно не узнавають. Бо кідь є хтось Українець. най ним буде, але най не плете собі дві народности до єдной, котра ниґда, ниґде не екзістовала, окрем фантазій і фікцій в їх мозґу. Як не є на світі народів як Чехословакы, Серьбохорваты і т. п., так не є ани народа Русины-Українці. Населіня выходного Словеньска ниґда ся не поважовало за іншу народность як русиньску. Тота народность екзістовала в минулых сторочах дотеперь і зостане в далшых віках і навікы.

Што ся тыкать документу о зміріню міджі РОС і здружіньм Русин і Народны новинкы, то СРПС решпектує, хоць о нім ся в тексті „зміріня" нич не говорить. Ку ньому ся не будеме высловльовати. Решпектуєме такый став і надієме ся, же обі здружіня той догоды ся будуть притримовати.

Єдна руська пословіця гласить: „хто старе припомяне, тому око вон!" Тверджіня той пословіці мать продовжіня: „Хто старе забуде, тому обі очі вон!" Выходить ділема, же не треба припоминати старе, але го ани забывати не радить. Про нас платить, же в своїй роботі і діятельстві ся будеме тримати вшыткого доброго і ужыточного, што сьме в минулых роках досягли. І далше будеме тоту традіцію розвивати з надійов, же ся обновить єднота і ентузіазм, з котрым сьме закладали СРПС. В тім духу наше здружіня – СРПС – реалізовало свою каждоденну роботу і діятельство міджі Русинами. Інформовали сьме їх на своїх стрічах о выслідках той роботы і писали о них в русиньскій пресі і говорили в медіах.

На першім місці сьме консолідовали свої односины з Літературным фондом в Братіславі і його секцийов про оріґіналну літературну творчость. Як уж верейность о тім была інформована русиньсков пресов і высыланя про Русинів. Літературный фонд на жадость СРПС установив Ціну і Премію Александра Павловіча, яка є обсягнута в схваленых становах. Припоминку маме лем ку тому, же за остатні два рокы вышло 8 публікацій по русиньскы, т. є – каждый рік по 4 публікації. То значіть, же тоты публікації бы ся мали оціньовати в каждім року не лем раз за два рокы .

В тричленній пороті ЛФ є єден заступця СРПС. Двох членів менує ЛФ. Навеце в Секції про оріґіналну творчость є єден член – за СРПС. Далшы члены там перманентні заступены за свої оранізації в штруктурі ЛФ і беруть участь в його діятельстві. Такым способом ся реалізує рівноправность літературных орґарізацій. Правда, найвеце членів мать літературна орґанізація Сполку словеньскых писателів, котра з міджі далшых літературных орґанізацій на Словеньску мать і найвеце членів – заступців в орґанах ЛФ. Хоць міджі заступцями вшыткых орґанізацій не є ідеална сполупраца, они працують змірливо.

▲ *Члены Сполку русиньскых писателів Словеньска на своїм недавнім засіданю. Зліва долов: М. Шкурла, М. Хомова, Я. Сисак, Ш. Сухый, М. Ксеняк і Ш. Смолей. Справа за нима: М. Мальцовска, Ф. Данцак, Ю. Панько і М. Шмайда.*

За тот час, одколи ЛФ установив літературну Ціну і Премію А. Павловіча, 3 членам СРПС были переданы Ціны А. Павловіча а штирьом – Премії. Цілково од заложіня СРПС 7 членів было оцінено Цінами і Преміями ЛФ за їх творчость. За такый недовгый період то не є мало. Ціны і Премії ЛФ мають свою вагу міджі писателями на Словеньску. В тых выслідках ся одражать факт, же они суть досягнуты вдяка чінности рады Сполку і творчости нашых найпродуктівнішых членів: поетів, писателів, історіків–літературознателів, перекладателів і публіцістів. Акцентую факт, же наш СРПС поступні але істо ся доставать наперед до свідомости русиньской літературной і читательской среды а далше і до словеньской. Главні тым, же дакотры русиньскы авторы пишуть і до словеньской пресы – Літературного тыжденника і до іншых часописів. Але русиньскым писателям ся треба веце старати о то, жебы читателі векшынового народа дашто веце ся дознавали о Русинах на Словенску і в світі. Не є то неможне, лем ся о то треба інтересовати. Надієме ся, же і такый автор як Михал Шмайда повість знова дашто нове о Русинах, як то было давніше в романі Лемкы. Не нагваряме никого, жебы теперь одразу ся зачав занимати Русинами. Каждый з русиньскых писателів і поетів спознав за остатні десятьроча, же Русины на Словеньску ся „пробудили зо сна" і обродили ся ку жывоту в демократічных порядках, котры настали на Словеньску по року 1989.

Хоць СРПС про Русинів в модернім мултікултуралнім світі уж дашто зробив, затля того є мало. Перед двома роками на літературнім семінарі члены СРПС і притомны гості ся з реферату доц. Соучковой дознали о новых трендах в сучасній словеньскій літературі. То быв добрый крок, мав позітівный оглас серед учасників семінару і дав нам імпулз далше орґанізовати подобны акції.

Наприклад, про шырший інтерес міджі словеньскыма перекладателями о літературну творчость русиньскых авторів нам хыблять перекладательскы словникы, главні русиньско-словеньскы але і іншы, бо ниякых ніт. Та не знати, коли такы словникы будуть готовы, кідь дотеперь нихто на них не працує, хоць уж довго ся о них бісідує, же їх барз треба. Наісні бы ся нашли і далшы одборници, котры бы ся до такой роботы пустили. Лем їх треба до ньой запоїти, як то было перед кодіфікаційов русиньского языка. СРПС таку ініціатіву буде підпоровати, бо літераторы, поеты, писателі, публіцісты і крітікы суть заінтересованы в них. ЛФ в Братіславі мать можность таку приправу перекладательскых словників підпоровати фінанчно, штіпендіями і процесом выдаваня. Не акцептовати таку можность, одкладати приправы такых словників є великов шкодов. Їх абсенція цілково стяжує літературну комунікацію міджі русиньскыма і іншоязычныма авторами на Словеньску. А тым веце міджі перекладателями русиньскых текстів до іншых славяньскых і іншонародных языків.

► s. 7

► s. 6 Абсенція споминаных словників неґатівно впливать і на выдаваня неперіодічных публікацій в русиньскім языку. Не іде лем о Русиньскый літературный алманах, або лем о потребу авторів окремых перекладів зо словенчіны до русинчіны. Они суть скоро незамінны і про авторів художніх текстів, молодых і постаршых. Хто з такыма текстами приходить частіше до контакту, то мі то потвердить. Уведу лем єден приклад з екзістуючіх немало далшых. Члены пороты при Літературнім фонді в Братіславі про оцінку книжок русиньскых авторів стрічають ся і з такыма художніма текстами, котры ся подобають як кідь бы были написаны по словеньскы, лем азбуков. То не є жарт, то суть слова о конкретных художніх текстах, котры были оціньованы в пороті спомянутого Літературного фонду.

Як ся говорить в єдній пословіці, – в ріці, в якій ніт рыб і рак є рыбов.

Треба конштатовати і акцентовати, же про редакторів окремых русиньскых выдань абсенція словників барз стяжує їх роботу і мать неґатівны наслідкы, бо часто ся порушує кодіфікована норма русиньского языка. Екзістенція предметных словників сітуацію бы маркантні зліпшыла, нормалізовала бы уровень друкованого русиньского слова і мала бы позітівный вплив на його орфоепію. На жаль, дотеперь то є фікція, котру бы варта змінити, т.є – зліпшыти. В тім є заінтересована і невелика русиньска літературна громада і шырока верейность Русинів. В стабілній списовній нормі ся тыж проявує культура народа. В тім бы мали помочі і екзістуючі русиньскы языкознателі. Як бы СРПС не нашов можность сполупрацы з академічныма, університетыма одборниками на ПУ, мусив бы глядати можность сполупрацовати з языкознателями зо САВ в Братіславі ці з іншых університ в СР.

КОНТАКТЫ З РУСИНЬСКЫМ ЛІТЕРАТУРНЫМ СВІТОМ.

Контакты СРПС з русиньскыма писателями зо сусідніх і далшых країн сьме утримовали од заложіня Сполку, утримуєме їх дотеперь і надієме ся їх розвивати і в будучности. Лем не є дость сил і фінанчных можностей інтензівніше ся на них зосередити. А тоты контакты мають змысел, бо уможнюють спознавати конкретну літературну творчость русиньской народности в іншых країнах і спознати творчі досягнутя і профілы окремых писателів, поетів, публіцістів і крітіків. Інтересовали сьме ся і ділами русиньскых писательскых орґанізацій. Інформовали ся о участи писателів вшыткых країн, де жыють Русины, о їх участи на Світовых конґресах Русинів. З тым цільом на СКР в Пряшові року 2003 сьме вытворили **Світовый форум русиньских писателів**. Не мали сьме намір заложыти нову русиньску орґанізацію на світі, жебы ся не зачала інфлація русиньскых орґанізацій. Ішло нам лем о то, жебы на каждім світовім конґресі были притомны і писателі, жебы ся там реґуларно стрічали і діскутовали о творчіх літературных проблемах в їх орґанізаціях.

▲ *В часі Світового конґресу Русинів в румуньскім Сіґеті м. р. засідала і секція писателів і публіцістів, де брав актівну участь і В. Хома (першый зліва).*

Ку тій проблематіці належать і односины в области оціньованя найліпшых творів про престіжну міджінародну Премію Александра Духновіча. Дотеперь тыма поротцями были доц. Мірон Сисак і доц. Василь Хома а в далшій етапі є такым поротцьом Доц. Валерій Купка. Председкыньов є професорка Елейн Русинко в США. Далшов членков є професорка з америцькой університы Марія Павловска. Думам собі, же не треба арґументовати, чом поротців про Премію А. Духновіча выберають з нашого Сполку. Є то высока уровень одборників. За минулы рокы они предложыли на оціниня 11 приголошеных художніх творів на Духновічову премію. Уж сам тот факт говорить о тім, яку авторіту мать СРПС міджі вшыткыма русиньскыма писательскыма орґанізаціями і якы односины мать з нима. Могли бы сьме, мы трьоми поротці, подробні говорити о тых творах, котры были оцінены за уведеный період. А нелем о тых творах і творчости преміантів, бо николи не є так, жебы ся брав до увагы лем єден твір. Каждый раз ся посылають творы даскількох авторів, але оцінює ся все лем єден твір, за котрый ся наконець приділює Премія А. Духновіча. Але вєдно з єдным твором преміанта поротці спознавають цілу його творчость а окрем того і творчость далшых писателів і поетів конкретной народности, де жыють Русины

Было бы ту немало што говорити, але то не є днешня тема.

Нашы контакты з русиньскыма писателями зо сусідніх і далшых країн розвивають ся нормально. Маме з нима взаємне порозуміня, лем не є дость можностей сполупрацовати, бо на інтензівнішу сполупрацу не суть пінязі. Выужывали сьме можности, якы ся нам пригодили, наприклад, на СКР. Як делеґат конґресу і член споминаной пороты інформовав єм делеґатів на даскількох СКР о поетах, котрым была уділена Премія А. Духновіча. Тамтого року то были молоды русиньскы поеты – Руснаци зо Сербії, котры написали тричленну поетічну композіцію під тітулом Тріолоґія. Кажда часть мать свою поетічну композіцію, але не є часу про шпеціфікацію каждой части. Тексты суть к діспозіції і ку ним ся іщі вернеме.

Окрем того на IX. СКР доткнув єм ся проблему, з котрым сьме свого часу пришли на СКР у Пряшові в 2003 року. Тоды сьме заложыли **Світовый форум русиньских писателів.** Вшыткым участникам першого засіданя СФРП то ся полюбило, многы з них запалисто діскутовали о пропозіціях, што і як бы мож было робити і як сполупрацовати. Приняли сьме сполочне выголошіня о заложіню СФРП і рішіня стрічати ся на каждім далшім СКР. Так сьме были настроєны тоды і чекали сьме, же ся нам подарить реалізовати наш намір. На далшім СКР ся не подарило зыйти писателям, бо засіданя СФРП не было в проґрамі конґресу.

На СКР в Сіґеті я выступив з пропозіційов, жебы СФРП продовжыв свою екзістенцію, бо писателі ся інтересують о тот проблем. На секції писателів і публіцістів сьме проблем не дорішыли, але договорили сьме ся, же на каждый далшый СКР кажда русиньска орґанізація до свойой делеґації включіть і заступців писателів. Не іде ту о то, жебы ся з того вытворяла далша інштітуція ці орґанізація, але о то, жебы писателі ся на каждім СКР мали можность стрітити і діскутовати о своїх проблемах.

На IX. СКР в Сіґеті сьме пробовали вырішыти і проблем Русиньской антолоґії прозы (малой прозы). Писателі ся завязали в каждій країні, де жыють Русины, выдати свою антолоґію. А як такы антолоґії будуть выданы, на тій основі СКР довєдна зо СФРП вытворять сполочну редакцію, котра приправить антолоґію малой прозы. В тім проблемі была повна згода і конкретні договорены терміны. Як то буде вызерати на далшім X. СКР, то увидиме. Але выданя сполочной антолоґії русиньской короткой прозы такым способом ся мі видить найправдоподобнішым. А така антолоґія была бы препотребнов книжков нелем про школы, але і про русиньскый культурный світ.

Наприклад, штудентьска верейность в Братіславі ся охотно взяла за освоїня собі азбукы а далше і з освойованьом норм списовного русиньского языка. То є добра ініціатіва, лем жебы довго вытримала. Проявила ся охота з боку штудентів а русиньскы орґанізації хотять єй конкретно підпоровати.

Тівко о діятельстві СРПС, о роботі і проблемах, о ділах, котры рішав і пасовав ся з нима СРПС за період од минулой ВЧС. Робота Сполку ся зачала і розбігла успішно. Треба єй далше продовжати розвивати, подля условій, якы ся будуть створювати в соціалнополітічній і нашій мултікультурній сполочности на Словеньску як в демократічнім штаті в рамках Европской унії.

Доц. ПгДр. Василь Хома, к. н., председа СРПС

Засідав выконный выбор РОС – 23-го юна 2008 в Хмельовій

Окрем членів ВВ РОС, на засідані были членове Дозорной рады РОС і гость – член Рады влады СР про народностны меншины Др. Іван Бандуріч.

На зачатку фестіваловой сезоны і перед реалізаційов коло 50 різных акцій культурного, сполоченьского і освітнього характеру, членове выбору говорили главні о їх приправі і реалізації. Перша велика акція Духновічів Пряшів 2008 уж была зреалізована 20-го юна. На ній 77 участників указало, як знать перечітати і задекламувати поезію або прозу в русиньскім языку, што выбрали собі з русиньской літературы, што написали, як властну творчость і представили ся ту два драматічны кружкы. Было то свято літературного слова, котре успішно доповнили гості з Руського Керестура.

Членове выбору ся дізнали о узнесінях Світовой рады Русинів, о задачах, котры і РОС мать сповнити, наприклад, о вытворіню або обновліню Світовой орґанізації молодых. На другый рік бы ся мав зреалізувати меджінародный табор молодых – іде о то, в котрій країні буде зареґістрована тота орґанізація і хто возьме на себе тоту нелегку задачу. Кажда членьска країна Світового конґресу Русинів переоцінить тот рух і буде помагати своїм молодым. Такый табор зорґанізовав перед пару роками Михал Сандовіч з Польска в Дановій коло Меджілаборець, може бы было добрі надвязати на тоту започату традіцію праві у нас на Словеньску.

На засідані выбору говорило ся і о прыправі на переписованя людей на Словеньку. Тот перепис ся одбуде в 2011 році. Кажда орґанізація РОС принесе свої пропозіції і буде їх реалізовати в найближшых 2-3 роках, але наперед мусить быти зробленый єден комплексный координачный план тых кроків.Тота задача была записана і до узнесіня. Першым кроком є зробити список вшыткых сел, де ся говорить по русиньскы – тота задача уж была сповнена.

На Словеньску мав бы быти єден день русиньскый, і членове РОС давали тоту пропозіцію на своїх вырочных членьскых сходзах – глядаме пригодный день, котрый бы про Русинів дашто значів. Чекаме пропозіції і од читателів Інфо Русина.

Выконный выбор РОС бере до увагы взник Европского конґресу Підкарпатьскых Русинів, котрый одбыв ся 7-го юна 2008 на Підкарпаті. Представителі РОС на нім не были, але РОС слідує сітуацію у тій части Европы, де жыє найвекша кількость нашых русиньскых братів і сестер.

Далше выконный выбор перебрав вопросы, котрыма ся буде заоберати засіданя Рады влады СР, главні вопросы коло русиньского, респ. народностного высыланя Словеньского радія і вопросы коло новоприятого школьского закона. Все слідуєме учіня материньского русиньского языка в школах, котры ся находять в русиньскых селах. І дале найвекша зодповідность за тот проблем зоставать на плечах родичів, старостів і діректорів школ, але добрым імпулзом ку тому може быти, наприклад, звышеный норматів на єдного школяря… РОС буде у пана Чапловіча, підпредседы влады СР про народностны меншины ініціовати, абы ку вопросу учіня русиньского материньского языка была діскузія з учітелями школ з русиньскых сел. Надвязує на то вопрос кваліфікованости учітелів, котры можуть учіти тот язык. Помогли бы, покы не будуть промованы далшы учітелі русиньского языка, курзы про учітелів, як то было в минулости.

Выконный выбор РОС потвердив, же за русиньску народностну меншину на Раді влады СР буде надале говорити лем єй член Іван Бандуріч.

Ку радіовысыланю в русиньскім языку – петіцію за його далше высыланя на середніх волнах і за його выліпшіня підписало выше 3400 людей. Непорішеный є вопрос высылачів, скоро половина русиньского реґіону не може добрі слухати русиньскый проґрам а радікально знижыло ся і число писем про юбілантів, бо чого высылати поздрав про свого найближшого, кідь го не буде чути. І тото є сіґнал упаданя русиньского высыланя. Прозвучала і інтересна інформація о тім, же на фестівалі в Меджіабірцях буде підписаный договор з найвысшыма представителями Матиці словеньской. Дакотры проєкты реалізують обидві орґанізації вєдно уж довгы рокы, як наприклад фестівал русиньско-словеньской взаємности. Окрем того, Матиця словеньска є силный партнер і обідва народы вяже історія, в минулости праві Русины помагали Словакам заложыти нелем тоту орґанізацію, але помагали і в бої за народностне возроджіня, жыли і жыють з нима все в мірі і покою. Може дакому зыйде на мысель словакізація або асімілація Русинів. Одповідь може быти така – кідь чоловік хоче быти Русином, так буде Русином. Нихто му не мать право присилити народность, ани віроспосвіданя. Інакше, є то уж діктатура. А тото сьме уж зажыли, треба ся поучіти з того.

Т.Л.

DNM
DÚM NÁRODNOSTNÍCH MENŠÍN
SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
- MÚZEUM RUSÍNSKEJ KULTÚRY V PREŠOVE
СЛОВЕНЬСКЫЙ НАРОДНЫЙ МУЗЕЙ
- МУЗЕЙ РУСИНЬСКОЙ КУЛТУРЫ В ПРЯШОВІ
РУСИНЬСКА ОБРОДА НА СЛОВЕНЬСКУ
RUSÍNSKA OBRODA NA SLOVENSKU
MIESTNA ORGANIZÁCIA RUSÍNSKEJ OBRODY V PREŠOVE
МІСТНА ОРҐАНІЗАЦІЯ РУСИНЬСКОЙ ОБРОДЫ В ПРЯШОВІ
Vás pozývajú na vernisáž výstavy
MY, RUSÍNI
МЫ, РУСИНЫ
ktorá sa uskutoční
v stredu 2. júla (července) 2008 o 17. 00 hod.
v priestoroch DOMU NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN,
ul. Vocelova 602/3, Praha 2
S rusínskym repertoárom vystúpia členovia folklórneho súboru
LIMBORA
PARTNERI
miro GALERIE
NADAČNÝ FOND TREBBIA
Hotel PAULÍNY
PREŠOV
Kandidát na EHMK 2013
Candidate for ECOC 2013

Актівна МО РОС у Пряшові

О тім, же членам ВВ МО РОС у Пряшові залежыть на будучности русиньскых школярів, свідчіть і факт робочой стрічі на Інштітуті русиньского языка і культуры при Пряшівскій університі в Пряшові (дале ІРЯК). Проґрамом їднаня робочой стрічі, котра ся одбыла 18.6.2008, было рішіня пропозіцій на выуку русиньского языка на пряшівскых основных школах. Главні зато, же в Пряшові, котрый є центром Русинів, ніт ани єдной основной і середньой школы, де бы ся учів русиньскый язык. Позітівом надале зоставать, же на Пряшівскій університі мож штудовати русиньскый язык в комбінації з 10 предметами і наслідні здобыти академічный тітул бакалар. Ту наставать важный вопрос. Хто піде штудовати з Пряшова русиньскый язык на ПУ кідь не мать основны знаности кодіфікованого русиньского языка? Може собі подумате, же штудійный проґрам русиньского языка є отвореный про каждого, кого інтересує русиністіка, што є і правдов. Но лоґічне є, же хто перспективно уважує ся заподівати русиньскым языком на професіоналній уровни, мусить перше зачінати у його основах. Ведь русиньскый язык є штандардный язык, котрый быв приятый до великой родины славяньских языків, о чім суть може мало інформованы родичі і штуденты. Головным пунктом рішіня такого проблему суть родичі, котры одповідають за свою дітину і мають право ю записати на выуку русиньского языка. Тото є **перша пропозіція – зачати вести діалоґы з родичами**, на чім ся згодли членове робочой стрічі. Условя при выуці русиньского языка як кружку або неповинного предмету з боку МШ СР є мінімум 6 школярів. Тото собі членове ВВ МО РОС дали як головну задачу, позганяти **6 школярів**, якых родичі бы мали дяку записати їх од септембра на выуку русиньского языка. Повірена діректорка ІРЯК при ПгДр. Анна Плішкова, ПгД. сполупрацу і активіту членів ВВ МО РОС прияла барз позітивно і повіла, же кідь будуть школярі, так ІРЯК при ПУ **додасть кваліфікованого учітеля на выуку русиньского языка, што было другым пунктом** рішіня робочой стрічі. **Третім была реалізація выбіру основных школ у Пряшові, де бы ся міг учіти русиньскый язык.** Членове ВВ МО РОС предложыли на ІРЯК конкретне писмо, якым хотять ословити діректорів основных школ. Згодли ся, же як першого треба ословити діректора на ОШ - Купельна, Мґр. Маріяна Джачара, зато, же спомянута ОШ мать добры едукачны выслідкы і належыть меджі найуспішнішы ОШ у місті Пряшів. З того выпливать, же праві тота ОШ бы была найліпша на започатя выукы русиньского языка. Участници їднаня ся згодли, же треба ословити і іншы ОШ у Пряшові, на Соліварі, сідлиску Секчов, III і на ОШ М. Нешпора. Тоту задачу – **написати письма і ословити діректорів вышше спомянутых ОШ** мать зробити повірена діректорка ІРЯК А. Плішкова. На засіданю было высловлено і много іншых пропозіцій, як проєкты недільных школ, якы суть на Україні і котры предложыла членка ВВ МО РОС Інж. С. Бошелова. Веце проєктів треба присвятити школству і навщівовати школы, повіла ПгДр. К. Копорова, асістентка ІРЯК при ПУ, вызвати родичів через церьков была пропозіція Юдр. П. Крайняка і много іншых інтересных тем. На засідані за ВВ МО РОС у Пряшові были (як ініціаторы стрічі) Ф. Віцо, председа МО РОС у Пряшові, Бц. С. Лисінова, тайомничка МО РОС, Мґр. П. Крайняк, Інж. С. Бошелова, Доц. ПгДр. Й. Сіпко. За ІРЯК при ПУ - ПгДр. А. Плішкова, ПгД., ПгДр. К. Копорова, Мґр. А. Блыхова як і призваны ґості - Юдр. П. Крайняк і Мґр. А. Зозуляк. Цінным гостьом їднаня быв тот найкомпетентнішый што до культутно-сполоченьского жывота Русинів на світі - акедемік, **Проф. Др. П. Р. Маґочій з Канады,** председа Світового конґресу Русинів і Світовой рады Русинів. Він позітівно оцінив робочу стрічу і пункты їднаня, якы собі членове становили і він їх підпорив. Тыж сконштатовав, же словеньскы Русины мають найліпшы фінанчны можности на підпору школства од штату а предці є на Словеньску найменше русиньских школ в порівнані з іншыма штатами, де жыють Русины. Віриме, же ціль їднаня ся наповнить і же од септембра будуть в пряшівских школах заповнены лавкы нашыма наслідниками -Русинами.

С. Лисінова

▲ *На робочій стрічі МО РОС з ІРЯК при ПУ. На фото зліва: С. Бошелова, А. Блыхова, П. Крайняк, ст., П. Р. Маґочі і А. Плішкова.*

Выголошіня участників семінара:

(Выголошіня участників з одборного семінара Пряшів і його реґіон – кандідат на Европске главне місто культуры з 9. юна 2008 в Пряшові).

Мы, участници семінара, „Місто Пряшів - історічный і сучастный культурный, адміністративный, освітній і духовный центер етніка, якого жытелі ся в сучасній добі голосять ку русиньскій і україньскій народности", обертаме ся на вшыткы обчаньскы здружіня і орґанізації народностных меншын, языковых і церьковных орієнтацій і вызываме їх, жебы на своїх акціяк, в медіях, і в общіні ся стримовали взаємных атаків і ганіня, понижованя, уражок, обвиньованя, але жебы глядали консенс і порозумліня, сполупрацовали при шыріню культуры, умеиня і сполунажываня жытелів нашого міста.

Підпоруєме кандідатуру Пряшова на Европске главне місто культуры і своїма богатыма активітами приспієме ку презентації фолклору, народных традіцій і історії нашых народностей на здобытя спомянутого тітулу.

Тыж вызываме їх, жебы споїли свої силы на сприступліня просторів Руского дому про вшыткых, без розділу народностной, языковой і реліґійной орієнтації.

Выналожыме вшытку намагу на забезпечіня уж перед 18 роками договореных засад сполупраці: 1. захрана азбукы, кірілікы, 2. захрана слова (діялектів), 3. утриманя старославяньскых обрядів в церьковнославяньскім языку, 4. утриманя юліяньского календаря, 5. захрана церьковных і світьскых памяток, 6. захрана і розвой нашых інштітуцій.

В Пряшові, 9. юна 2008
С. Л.

▲ *Участници одборного семінара. Зліва в переді Русины: В. Янко, Д. Крішко і П. Шутяк. Збоку: П. Крайняк і Ф. Барна.*

ОЙ, СУДЬБО НАША РУСИНЬСКА!

„Уж ниґда война, голод і насильность, ниґда оптація!"- є мотто книжкы, о котрій буде реч в даній рецензії. „Жывот не є переходжаня по ружовім саді"- чітаме слова, котры нас о чімсь мають пересвідчіти. А предці охабляме родне гніздо, одходиме до незнамого світа, пробуєме штось, што нас пересвідчіть о своїй основі і правді аж тогды, коли з ним з оч до оч прийдеме до контакту. Так было в історії а так є і днесь з нашым тяжко скушаным народом, з Русинами. Говорю - тяжко скушаным - бо історічно ся нашов на крижных дорогах границь великых штатів, котры в ґеополітічнім снажіню часто не узнавали його право на жывот а на культурнім полі гамовали його розвой і тримали в заяті неґрамотности, жебы го легше было асіміловати, зотрочіти, присилити чуджій язык, звыкы, культуру а наконець выґумовати з історі його екзістенцію.

Реч іде о книжці автора **Николая Шкурлы** з назвом: **ОДСУДЖЕНЫ ДО РАЮ, і** підтітулом **- Неувірительны пригоды на пути за щастьом**. Книжка была выдана у Свиднику в 2004 році. Написана і приготовлена до друку была довгы рокы перед тым, покы свтор ся осмілив публіковати і дати до рук чітателям свідительства, котры ся пів стороча таїли перед світом. Ту як кебы ся автор сповідав од своїх шестьох років аж до зрілого віку. Уж сама назва, яку автор дав своїй книжці, нам нашептавать штось необычайне - контроверзне, бо іщі ниякый суд не одсудив чоловіка до раю, скорше ся одсуджує і посылать до пекла. Є то форма афорізму. Нашому старшому поколіню пів стороча быв всуґерованый фіктівный комуністічный рай. Якраз в тій книжці ся чітатель дознать о необычайні тяжкім положіню оптантів на Україні, котры подля автора, по другій світовій войні наівні налетіли комуністічным обіцянкам о „советском рає". Як пише автор „новодобых отроків" (так называть оптантів) тримали у тмі, силили твердо до здыху робити, жыти в неістоті і недостатку, хворіти душевні, психічно, тілесні і часто голодовати. Бо як іншак то назвати, жебы купити три або штиры осухы хліба, было треба стояти перед обходом в ряді по 10 аж 12 годин, де люде ся дусили і омлівали.

Книжка обсягує 163 стран і коло 60 ілустрацій, фотоґрафій, 54 окремых статей, зорядженых хронолоґічно, як їх автор писав до реґіоналного радіовысыланя, або до русиньской пресы на Словеньску по реоптації. Книжка належить до літературы факту. Автор у своїх споминанях ся вертать до часів, коли правду о СССР не мож было публіковати, але на каждім кроку ся говорило „Мы строим светлое будущее, Мы новый, новый мир построим".

Наперед быв договор меджі Сталіном і Бенешом о выміні переселіню жытелів. Потім быв смутнознамый рік 1946/47, коли комуністічны аґенты ходили по русиньских селах выходного Словеньска і аґітовали цілы родины, жебы ся переселили на Україну, де їх чекають „богаты маєткы" по волиньских Чехах (а маєткы уж давно были выробованы худобным містным жытельством). Люде, котры увірили і налетіли на обіцяный „рай", побалили свій скромный маєток і з цілыма родинами насіли до накладных ваґонів влаку, з козами і коровами а довгы транспорты їх одвезли на Україну. Тым ся зачало нелюдське трапіня на цілы десятьроча, котрому, подля автора книжкы, не было кінця-края: писаня жадости о навернутя до родного Чеськословеньска, просьбы, молбы, бо люде гынули без сліду, выгражали ся їм ітд. а помочі не было.

Автор книжкы тоту оптацію в року 1947 на Україну называть „великов траґедіов" про Русинів (тогды одышло 2560 родин, т. є. 12 136 людей). Чітатель по прочітаню книжкы сам посудить, што ся одограло в Европі в тім часі і якы то мало наслідкы на цілы ґенерації Русинів. Книжка наведе Русина на думку, же треба познати сам себе, де є його коріня, ку кому належить і про кого мать робити. Ани автор книжкы, ани його краяне -Русины, котры ся масово вертали до родного краю, не нашли на Україні ани „побратимів", ани свою „рідну мову", ани „неньку", котру так наголос пропаґують і пересвідчають когось в своїй правді „домашні українці". Сам автор говорить, же подав свідительство, котре мать быти одказом про нашы діти, про молоду ґенерацію, бо формованя народной ідентіты зачінать ся в родині. Барз важным фактором про каждого чоловіка є ґенетічна бунька. Автор книжкы од 6. років выростав в чуджім краю, школовав ся на Україні, походив великы ґеоґрафічны просторы „великого Советского Союза", зазнав настрагы казашскых пустынь, видів шырокы рівнины Казахстану, степы України, камінны полы Естоньска, болота Білоруська а предці сердцьом і духом зостав вірный свойому родному русиньскому роду. У книжці автор непрямо ставить реторічный вопрос тым, котры іщі і в зрілім 21–ім ст. баламутять мозґы нашым русиньскым людям о „єднім русиньскім племені". Правда, вшыткы славяньскы народы суть єдного походжіня, але каждый з них через цілы стороча ішов властнов путьов, на котрій ся формовала йому властна культура, язык, псіхолоґічне думаня, спосіб жывота, менталность. Русиньскый народ собі старобытность языка, контінуіту і традіцію церьковнославяньских культивованых предписовых форм языка утримав. І тым ся одділять русиньскый язык і народ од сусідніх і близкых славяньских племен. Споминану розділность спознали і нашы оптанты на Україні. Они там не жыли свій жывот. Їх час ся лем влік незраховательныма просьбами о выслободжіня з „пекельного раю". Уж сама неофіціална одповідь, яку доставали отанты на жадости од містных орґанів – „в Союз попасть легко, но обратного пути нет..." выкликує у чоловіка гусю скору.

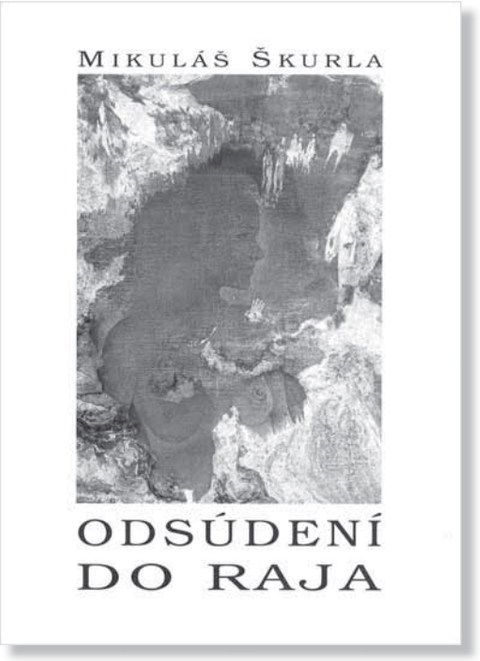

Книжка уж днесь історічных репортажів Николая Шкурлы є конштруована на властній скусености. Є то людськый документ о подіях і жывоті прожытым автором і ним коментованый. То є, автор быв нелем свідком описаных і літературно реконштруованых дій і подій, але він быв і їх участником а є їх інтерпретатором з позіції жывотных скусеностей і познань іншых сполоченьскых условій і способу жывота іншых народів. Тот аспект дав авторови можность глубше порозуміти минулость прожыту в „советском рає". Зато він хоць і не ціленамірено варує перед ідеалізаційов того раю тыма, што таку скусеность не мають, лем тот „рай" оцінюють подля наученых правил большевіцкой белетрістікы (одповідь автора Др. Ванатови, стр. 12). Книжка є цінностьов літературы факту, є цілково бріліантна. Автор нелем же не прикрашлює події з оптаційов, не любує ся описами драматічных, аж гічных пережывань в чуджій среді, але варує перед тыма, што тоту траґедію ся снажать мальовати ружовыма фарбами, котры злочін тоталітных практік кваліфікують як якесь доброчінство модерного світа. Публікація Одсуджены до раю є і зостане значным приносом до літературы факту, єднов з малознамов, маловыскуманов але інтереснов капітолов історії Русинів Словеньска.

ПгДр. М. Хомова, Братіслава

НА СЛОВІЧКО З АКАДЕМІКОМ, ПРОФ. ДР. ПАВЛОМ РОБЕРТОМ МАҐОЧІЙОМ

(*председом Світового конґресу Русинів, професором Торонтьской університы в Канаді*)

В днях од 16. – 19. юна 2008 Словеньско навщівив єден зо найвызнамнішых представителів култутно-сполоченьского жывота Русинів на світі, академік Проф. Др. П. Р. Маґочій з Канады. Автор книжкы Народ нивыдкы, яку многы заграничны медія означують за русиньскый „меґапроєкт", котра ся перекладать до многых чуджіх языків. Зучастнив ся і засіданя ВВ МО РОС в Пряшові, яке ся одбыло на ІРЯК при ПУ, як честный гость. Не каждый день мож бісідовати з такым вызнамным чоловіком як є пан Маґочій, зато єм зхосновала тоту нагоду і дала му пару вопросів:

Пан Маґочій, што вас привело ку Русинам на Словеньско?

Презентація словеньской верзії книжкы Народ нивыдкы, яка ся одбыла 16.юна 2008 в книжніці Словеньского народного музея у Братіславі. Мушу повісти, же то была достойна акція а єм радый, же книжка якой єм автором, узріла світло світа і єй словеньска верзія, зато, же много людей жадало, абы тота книжка была переложена і до словеньского языка. Богатый культурный проґрам, цінны гості, двоє абасадоры зо Швайчарьска і Булгарьска, вызнамны представителі русиньскых орґанізацій, ґенералный діректор СНМ - Проф. П. Мештян як і діректорка МРК у Пряшові Др. О. Ґлосікова наводили в книжниці СНМ приємну атмосферу. Чув єм ся там як дома і дякую за таку почливость ку мойому ділу, як і за забезпечіня погощіня од діректоры МРК п. О. Ґлосіковой. Презентація серії моїх книжок ся одбыла уж в Ужгороді, Києві, Марамош-Сіґеті, в Пряшові а теперь у Братіславі, а мушу повісти, же на Словеньску то были найліпшы акції.

В якых языках готуєте іщі переклад выданя вашой книжкы?

Того року выданя мойой книжкы Народ нивыдкы увидить світло світа в польскім, хорватьскім і чеськім языку. В будучности плануємe переклад і до іншых - екзотічных языків, зато, же суть на то пожадавкы.

Ближыть ся 10 - тый юбілейный Світовый конґрес Русинів (дале СКР), якый ся одбуде у Сербії і Хорватії у 2009 році. Што приправуєте з той нагоды? Якы мате планы до будучна? В чім ся буде вызначовати од тых попередніх?

Найголовнішов темов, і пунктом задач СКР і Світовой рады Русинів (дале СВР) є вытворити в окремых державах, де суть членьскы орґанізації СКР, план акцій перед списованьом жытельства у 2010-2011 році. Бо як тото непідхопиме, так змысел конґресу не буде наповняти становленый ціль. А головным цільом СКР є робиты пропаґачну роботу нам Русинам, абы сьме у світі пережыли. Є потребне до того часу вытворити і секції молодых у членьскых орґанізаціях СКР, якы бы переберали скусености од старшых і поступно могли самостатно робити. Дав єм тоты задачі выпрацовати і предложыти вшыткым членам СРР, но дотеперь мі нихто нич не передложыв, што ня мерзить.10-тый СКР буде іншый од тых дотеперішніх уж лем тым, же ся одбуде в двох державах – у Рускім Керестурі (Сербії) і Петровцях (Хорватії). Делаґаты з цілого світа будуть мати можливость видіти вєдно жывот Русинів в двох державах. Хочеме навщівити села, бісідовати з жытелями, порівнавати їх менталіту як і способ жытя.

Єдным з головных пунктів рішіня СРР у румуньскій Букурешті, як і у польскій Криниці была позіція СРР ку Декларації Сойму Подкарпатьских Русинів (дале СПР) на Україні (інформовали сьме о тім в ІР, ч. 10), під котров є підписаный член СРР- М. Алмашій. Яка є конкретно ваша позіція і погляд ку даній проблематіці?

Я не можу бісідовати сам за себе, але за позіцію вшыткых членів СРР. Дана сітуація на Підкарпаті огрожує міджінародну авторіту карпаторусиньского руху а мы ся од спомянутого выголошіня діштанцуємe. СПР є колективным членом СКР, але мы не можеме быти згодны з методами, якы пропонують авторы выголошіня і якы ся знижують ку уражкам на адресу іншых народів, етнічных ґруп і держав. СКР не є політічна страна а не мать політічне заміряня, яке пропонує єй колективный член СПР. Зато є потребне єднозначні ся діштанцовати од такых метод.

То значіть, же СПР буде вылученый з колективного членства СКР, як і пан М. Алмашій, якый ся підписав під даный документ?

Орґанізації котры мають лем політічный ціль, не мають што робити у СКР, зато, же мы підпоруємe лем культурны активіты. Написав єм открыте писмо СПР, но они нас іґнорують. Зато моя одповідь є, кідь нас они іґнорують, та мы будеме сполупрацовати з орґанізаціямі якы нас не іґнорують. Ани пан Алмашій ся до днешнього дня не высловив ку його поступу, што мож поважовати тыж за іґнорацію. Члены СКР, якы іґнорують таку важну проблематіку, не мають надале моралне право быти членами СКР. То не є вопрос вылучіня але условій СРР.

Як бы сьте оцінили русиньскый рух на Словеньску?

Найвекшый проблем на Словеньску виджу в школьскій сфері. Зато, же мате зо вшыткых держав, де жыють Русины, найліпшы условія на фінанцованя освіты. А вы не мате достаток русиньскых школ, не мате підхоплену молодеж, котра є основов при дальшім пережытю русиньского народа. Орґанізує ся на Словеньску барз мало активіт, якы бы были заміряны на приправу молодежі і їх скусености в русиньскім руху. Тото виджу за найвекшый проблем. На другім боці, мате достаток орґанізацій, котры мають позітівный вплив на русиньскый рух на Словеньску. Бо чім веце є орґанізацій, тым є веце ідей а єдна орґанізація од другой ся може штось веце научіти і веце підхопити розвой русинства на Словеньску. Може у вас превладать кус веце лідерство меджі окремыма орґанізаціями як в іншых штатах, але то не виджу як великый проблем, скорше як велику мотівацію. Бо є ліпше робити і конкуровати єден другому, як не мати нич і нич не робити.

За розговор дякує Сілвія Лисінова

Посвятили оправеный храм в Міролі

Деревяну церьков Покровы Пресвятой Богородиці в Міролі (свидницькый окрес) ся за пару років подарило оправити. Храм походить з 1770 року. Оправовало ся од підмурника, через выміну шіндлів на стрісі, оплащіня, але і хробаками знищены части. Шумні управили і околіцю коло церькви і зробили новый пліт коло храму. Інж. Михал Кость, діректор Незісковой орґанізації Деревяны храмы під Дукльов, высоко оцінив активну роботу Міролчанів – Штефана Петрека, Яна Вархоліка, але і безробітных людей, котры помагали при обнові церькви в рамках ВПП. Они на челі зо старостом села Осифом Костелником зробили копу ужыточной роботы. Припомогла і Урбарьска сполочность в Міролі, главні при поставіню красного плота і камінного приступового ходника. Заслугов вшыткых спомянутых людей мать днесь церьков в Міролі найліпше управену околіцю споміджі вшыткых церькви в свидницькім окресі. А так могли Міролчане (в селі жыє 81 жытелів) 14. юна т. р. посвяти свій выновленый храм а то за участи пряшівского метрополіты, архієпіскопа Яна Бабяка. Із двох ктіторів мірольского храму, котры были установлены в 2005 році, до Міролі завитав еврокомісар Ян Фіґель. Реконштрукцію деревяного храму в Міролі фінанчні підпорили і Надація СПП (2 мілійоны корун), Міністерство культуры СР (300 тісяч корун), Словеньска спорителня (300 тісяч Ск), але і збіркы віруючіх і туристів.

–р–

www.rusyn.sk

Д. Зарічняк – Русин, котрый быв при тім, як ся писала історія

„Як бісідовав з Михаїлом, Реґан найперше говорив з Дімітрійом". Тото сьме могли перечітати в статі у часописі Монітор хрістияньской наукы, котрый характерізовав Дімітрія Зарічняка, радцю бывшого президента Роналда Реґана при розговорі із совєтьскым лідром Михаїлом Ґорбачовом. Як перекладатель міністерства заграніча быв на вшыткых америцько–совєтьскых стрічах на найвышшій уровни од 1985 року, як і на вышше 30 стрітнутях бывшых міністрів загранічных діл США і СССР Джорджом Шулцом і Едуардом Шеварнадзім. Барз мало є такых людей, як Д. Зарічняк, котры мали прямый контакт в часі вырішалных моментів на найвышшій уровни меджінародной політікы.

Д. Зарічняк ся народив в 1944 р. у Стражах на Словеньску, недалеко Братіславы. Його отець Михал пришов до Братіславы з Видрани (коло Меджілаборець), русиньского села на северовыході Словеньска. В Братіславі ся оженив із сокласницьов Ґалинов Дроновов, котрой родичі утекли в часі большевіцькой революції з Руська і усалашыли ся в Чеськословеньску в 1920 р. Як мав Дімітрій 6 місяців, його родина утекла до тзв. Америцькой зоны в Ракуську а в 1948 р. еміґровали до США. Усалашыли ся у Вашінґтоні. Дімітрій штудовав на Університі в Джорджтавні руськый язык, де в 1967 р. промовав. Од самого дітинства быв ведженый ку чуджім языкам. Мати учіла руськый язык на воєньскій школі про чуджі языкы у Монтрі в Каліфорнії, його отець, довгорічный професор лінґвістікы на Університі в Джорджтавні, де рядив Школьскый языковый і выпочтовый центер, котрый ся шпеціалізує на проблемы умелой інтеліґенції і стройового перекладу.

Притримуючі ся родинной традіції, Дімітрій учів два рокы руськый язык на Смід Коліч в Норгамптоні аж до 1971 року, кедь зачав робити як перекладатель на міністерстві загранічных діл США. В 1985 р., тісні перед першым америцько–совєтьскым стрітнутьом, быв установленый на першоряду позіцію діпломатічного перекладателя, де робить доднесь. Быв втягнутый до світа америцько–совєтьской політікы на найвышшій уровни. Попри стрічах Реґана і Ґорбачова в роках 1985 – 1988, на котрых были часто і зо своїм совєтьскым колеґом як єдины далшы особы в часі приватных розговорів обох найсилнішых президентів. Быв тыж перекладательом в часі жывых діскузій меджі нима про телевізный канал АБЦ. Нескорше преднашав діпломатічне перекладательство на Університі в Джорджтавні.

▲ *На фото Д. Зарічняк (в середині), Р. Реґан і М. Ґорбачов.*

Д. Зарічняк походжать з родины із глубокыма русиньскыма коренями. Його отець Михал ся гордо поважує за Русина і бісідує чісто по русиньскы без чуджоязычного впливу. Не быв то нихто іншый як праві Ґорбачов, котрый Дімітрійови припомянув і тот аспект його жывота. В 1985 році, кедь Зарічняк провадив делеґацію америцькых сенаторів в Москві, зышов ся з Ґорбачовом першыраз. Уж на зачатку церемоніалу совєтьскый президент перерушыв його діскузію зо сенаторами, зразу ся обернув на Зарічняка і опросив ся го? „Одкы сьте?" Нескорше Зарічняк припоминать: „Іщі мі нихто такый вопрос не дав за цілый час мого перекладаня. Кедь єм му одповідав, же мій отець походить з Карпат, Ґорбачов повів, же його отець в часі другой світовой войны умер праві в Карпатах.

Дімітрій буде мати може веце можности зыйти ся з Ґорбачовом і іншыма совєтьскыма водцями, тепер уж як радця президента Джорджа Буша і його адміністративы.

Позіція Д. Зарічняка, котра є барз тяжка на пожадованы языковы міморядны зналости, давать простор про особный вклад при діпломатічных стрічах на найвышшій уровни а може мать вплив на далшый ход совєтьско–америцькых контактів.

Подля Carpatho-Rusyn American, XII, č. 3, 1989 (до русиньского языка переложыла АК).

О Русинів ся інтересують Японці і Тайванці

Нашу редакцію навщівили 23. юна т. р. научны працівници і штуденты з Японьска і Тайвану з цільом, жебы здобыли інформації о історії і культурно–освітнім діятельстві Русинів на Словеньску. О тім їм зошырока поросповідала А. Кузмякова, шефредакторка Інфо Русина. Ґрупу до редакції привів наш довгорічный сполупрацовник соціолоґ Aro Shikashige, котрый ся тыж інтересує о проблематіку Русинів. О тім свідчіть і його штудія, котра вышла минулого року (видь фото книжкы ►). Ара натілько заінтересовала русиньска култура, же ся научів і дакотры співанкы, з котрыма мав великый успіх на Світовім конґресі Русинів в польскій Криниці, на русиньскім балі в Пряшові, але і на іншых русиньскых акціях. **–АК–**

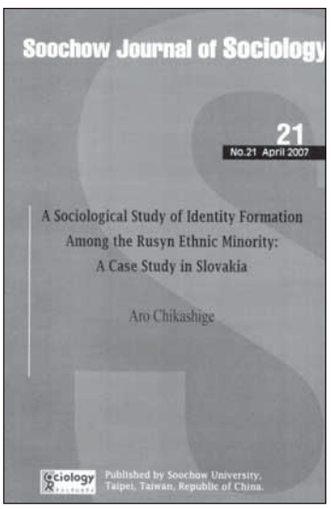

▲ *На фото зліва: Aro Shikashige, Noritaro Dei з Токіа в Японьску, Huang Lin – Ying, Chen Jiun – Shan, Prof. Chang Chia – Ming, Ph.D. і Peng Wen - Li з Тайвану.*

Хемлонячік родичам і дітям

31. мая 2008 ся в просторах Вігорлатьского центра в Гуменнім з нагоды МДД одбыла красна акція – **Хемлонячік родичам і дітям Гуменного.** Красне свято зорґанізовала гуменьска побочка Основной умелецькой школы Талент – Ум в Мигалівцях в сполупраці з Центром вольного часу Дуга в Гуменнім, Вігорлатьскым освітнім центром і Обчаньскым здружіньом ФК Хемлон в Гуменнім. На споминанім святі ся дітям, родичам і шырокій громаді представили вшыткы ґрупы Дітьского колективу Хемлонячік, як і гості – членове ФК Хемлон і молодый колектів з Польска – Зємя Сандомєрска, вітяз конкурзу з Пшемышля. Добрым і смачным спестріньом дітьского свята быв пікнік, котрый про дітей приготовили їх родичі. Окрем опіканой кобасы могли нашы діти і гості выбрати собі з копы доброт – колачів, шалатів, обложеных хлібіків од вдячных родичів.

Тов акційов сьме хотіли увести до жывота міста нову традіцію. Віриме, же наш замір ся нам выдарив і были з ним спокійны вшыткы участници, малы і великы.

Од 8. – 19. юна т. р. Обчаньске здружіня ФК Хемлон за підпоры высше споминаных інштітуцій зорґанізовало заязд на меджінародну акцію до Французска. Репрезентовати наш фолклор были 3 танечны пары ФК Хемлон, народна музика і ДФК Хемлонячік. 45 членів гуменьскых колективів ся представили танцями, співами і музиков з вышнього Земпліна на концертах в театрі в Ланемезан, Бріатексті і в Парижу.

М. Кереканіч

InfoРусин. Vydáva Rusínska obroda na Slovensku za finančnej podpory MK SR. **Poverená funkciou šéfredaktorky**: Anna Kuzmiaková, redaktorka Silvia Lysinová. **Grafická úprava:** Róbert Víco. **Adresa redakcie**: Rusínska obroda, InfoRusín, Levočská 9, 080 01, Prešov. Tel.: 051/772 28 89, 051/748 27 75, 051/748 27 76, e-mail: rusinska.obroda@kryha.sk, toto číslo nájdete i na www.rusyn.sk. **Predplatné na rok:** 200,- Sk, do európskych štátov: 350,- Sk, do mimoeurópskych štátov 30 $, číslo účtu: 2660718084/1100. **Výroba**: ADIN, s. r. o., Prešov. **Registračné číslo**: MK SR 3158/2004. Neobjednané rukopisy a fotografie nevraciame. Publikujeme i názory, s ktorými nie vždy súhlasíme. Za obsah príspevku zodpovedá autor. Inzeráty, reklamy, sponzoring preberáme v redakcii Info Rusín, Prešov (budova Daňového úradu). Toto číslo vyšlo v náklade 2000 kusov.

Rusínska obroda-Info Rusín
Levočská 9
080 01 Prešov 1
„PbZ“
4/2007/RPC PO

Platené v hotovosti
080 03 Prešov 3